

SERWUS

MIEJSKI SERWIS INFORMACYJNY KĘDZIERZYNA-KOŹLA

Nr 16
listopad

83 v.

EGZEMPLARZ
BEZPŁATNY

- Park w Sławięcicach
- Koniec polemiki o pomniku
- Byliśmy Pionierami
- Zgryziąpiorkiem
- Dziurawe drogi
- Biznes

10.10. w Kościele NMP (Stare Miasto) odbyła się uroczysta msza w intencji nauczycieli. Koncelebracji przewodniczył dr Gerard Kurz, biskup sufragan z diecezji gliwickiej. Mszę zamówił Bank Serc " Jutrzenka ".

10-11.11. Z okazji 75 rocznicy odzyskania niepodległości, Miejski Ośrodek Kultury zaprosił do Kędzierzyna-Koźla (D.K. Chemik) Zespół Pieśni i Tańca "Nysa". Hufiec ZHP przygotował uroczysty Wieczór Pamięci. W organizację obchodów Święta Niepodległości włączył się również specjalnie do tego celu powołany Społeczny Komitet Obchodów Święta Narodowego 11.XI organizując Wieczornicę Patriotyczną. Świąteczny dzień zakończył się projekcją filmu " Śmierć Prezydenta ".

14.10. Wojewódzkie uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej odbywały się w tym roku w Kędzierzynie-Koźlu. Sala kinowa Domu Kultury "Chemik" gościła nauczycieli z całego województwa i władze oświatowe opolszczyzny. Wręczono odznaczenia przyznane dziesięciu nauczycielom z naszego województwa przez Prezydenta Lecha Wałęsę.

27.10. w Urzędzie Miasta podczas oficjalnej wizyty Burmistrza Miasta Soest /Holandia/ J.de Widt podpisano umowę o przyjaźni i współpracy pomiędzy naszymi miastami na kolejne 5 lat.

Szczegóły z wizyty przedstawimy Czytelnikom w Serwusie świątecznym - już wkrótce.

04.11. Odbyło się w DK."Chemik" drugie spotkanie Samorządów szkolnych i opiekunów w sprawie Turnieju Kultury Szkół Podstawowych. Rozstrzygnięto ostatecznie sprawy regulaminu oraz dokonano losowania grup eliminacyjnych. Do Turnieju przystąpiły prawie wszystkie szkoły podstawowe z terenu Kędzierzyna-Koźla, pierwsze spotkanie

odbędzie się w marcu przyszłego roku. Zapowiada się wiele emocji i niezła zabawa.

04.11. Odbyło się spotkanie Młodzieżowej Rady Miejskiej z nowo wybranymi Przewodniczącymi Samorządów Szkolnych Szkół Ponadpodstawowych Kędzierzyna-Koźla i Komorna. Wypracowano nową formę działalności Rady, likwidując wszystkie sekcje oraz zarząd. W skład Rady wchodzi obowiązkowo przedstawiciele Samorządów Szkolnych, a nad całością czuwa "przewodzący". MRM na swoim najbliższym posiedzeniu przedyskutuje i wybierze najciekawsze propozycje imprezy "grup inicjatywnych" z poszczególnych szkół. Zadania - propozycje znajdują się w planie działania MRM i będą przez nią realizowane.

05.11. Samorząd Szkolny Zespołu Szkół Rolniczych w Komornie zorganizował interesującą imprezę będącą podsumowaniem zbiórki pieniędzy na rekultywację i ponowne zalesienie pogorzeliska wokół Kędzierzyna-Koźla. W programie znalazła się między innymi projekcja filmu " Pomóc przyrodzie ", oraz aukcja plakatów ekologicznych. Zebrano ponad trzy miliony złotych.

05-20.11. Miłośników sztuki serdecznie zapraszamy na wystawę poplenerową prac plastyków nieprofesjonalnych działających przy Miejskim Ośrodku Kultury do Klubu "NOT" przy ul. Wojska Polskiego.

06.11. Na pływalni SP 3 w Zdziezowicach odbyły się Ratownicze Mistrzostwa Polski Południowej o Puchar Prezydenta Miasta Kędzierzyna-Koźla. Udział wzięła cała czołówka krajowa w ratownictwie wodnym.

Tydzień archeologii w Kędzierzynie-Koźlu. Po raz pierwszy "Tydzień archeologii", organizowany corocznie przez Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, odbył się w Kędzierzynie-Koźlu. Z inicjatywy mgr Krystyny Lenart-Juszczewskiej, kustosa Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, w dniach 27-29 września 1993 r. w siedzibie Towarzystwa Ziemi Kozieleckiej z młodzieżą szkolną spotkał się mgr Marian Krawczyk, pracownik Muzeum w Nysie. Jako współautor badań archeologicznych prowadzonych w naszym mieście w latach 1990

-1992 oraz współautor wystawy archeologicznej "Kozłże średniowieczne w świetle najnowszych badań archeologicznych" swoje prelekcje powiązał z dziejami Koźla. Zademonstrował on na przykładach znalezisk w Koźlu sposoby pozyskiwania i zabezpieczania zabytków archeologicznych. Przez trzy dni prelekcji magistra Krawczyka wysłuchało 273 uczniów szkół podstawowych Kędzierzyna-Koźla, Reńskiej Wsi i Więszyc.

6.11. Orkiestra Technikum Żegluga Śródlądowej na zaproszenie Młodzieżowej Orkiestry przebywała w Krmovie. Wszystko wskazuje na to, że już niedługo rewelacyjna podobno, siedemdziesięcioosobowa orkiestra gościć będzie w Kędzierzynie-Koźlu.

Upřejmnie zawiadamiamy użytkowników telewizji kablowej, że umowy zawarte z ZEP "Vector" są nadal obowiązujące. Firma Solsat jest jedynie operatorem sieci- nie ma zatem prawa dokonywać samowolnie odłączeń. Prosimy o kontakt tych, którzy zostaną odłączeni w trakcie " przebudowy" sieci- będziemy razem walczyć o nasze prawa.

*Za Stowarzyszenie Użytkowników Telewizji Kablowej "Satelita" Prezes Sławomir Janus.
47- 220 Kędzierzyn- Koźle ul. Korfantego 9/39
skr.pocztowa 24 tel.371-83*

PARAFIA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA
Wydział Oświaty, Kultury i Sportu
Radio "Park"
DOM KULTURY "CHEMIK"
oraz wszyscy Ofiarodawcy
zapraszają dzieci na

MJKOŁAJA
5.12.1993

Sala kinowa **14 00**
Dom Kultury "Chemik"

BARDZO ATRAKCYJNY PROGRAM:

- wizyta Św. Mikołaja
- upominki
- wspólna zabawa
- film "Piękna i Bestia"

Bardzo przepraszamy za duże opóźnienie w wydaniu Serwusa nr16. Komputer, któremu to zawdzięczamy już w naszej redakcji nie pracuje.

Park W Sławięcicach

Historia źle portaktowała nasze miasto. Zniszczeniu uległy zabytki architektury, zdewastowane są zabytki techniki. Niewiele pozostało też z pięknego niegdyś parku sławięcickiego. Mimo to zaliczany jest on, obok parków w Dobrej, Mosznej i Pokoju, do grupy czterech największych parków na Opolszczyźnie.

Park w Sławięcicach składał się z trzech części, różniących się pomiędzy sobą stylem i okresem powstania. Najstarszą częścią był ogród barokowy, położony po prawej stronie rzeki Kłodnicy i otaczający pałac wzniesiony przez Jakuba H. hrabiego Flemminga, ministra Augusta II Mocnego - króla Saksonii i Polski. Jakub H. Fleming był właścicielem Sławięc w latach 1702-1714. Rozpoczął on budowę pięknego pałacu wzorowanego na pałacu wersalskim. Obiekt ten spłonął jednak wkrótce, prawdopodobnie za czasów kolejnych właścicieli Sławięc. Przed południową stroną tego pałacu założono ogród typu francuskiego. Posiadał on geometryczny układ. Oś główną stanowiła aleja dojazdowa. Przed pałacem znajdował się taras ozdobiony posągami. Ścieżki w ogrodzie wysadzone były drzewami, a w jego środku znajdował się okrągły basen. Urządzenia ogrodowe - grotta, kaskada i niewielki pawilon (ermitaż) - otoczone były żywopłotami. Prawdopodobnie w latach trzydziestych XVIII wieku pośrodku ogrodu zbudowano mały pałacyk - pawilon ogrodowy. Obiekt ten, nazywany rondel lub belwederem, zachował się do naszych czasów.

Pod koniec XVIII wieku w części dotychczasowego ogrodu założono krajobrazowy park angielski. Znajdowały się w nim różne urządzenia parkowe, a między innymi altanka, chatka syberyjska i klasyczna świątynia. W parku tym usypano sztuczne wznieśnienia, wytyczono kręte ścieżki i założono polany widokowe. Teren parku połączony został z kanałem i zwierzyńcem (ptaszarnia).

W początkach XIX wieku po pożarze starego zamku piastowskiego (spłonął w 1827 r.) wzniesiono na jego miejscu nowy klasycyzujący trzypiętrowy pałac. Wokół niego powstał park krajobrazowy. Przy tworzeniu parku zagospodarowano tereny dawnych stawów,

które osuszono i obsadzono roślinnością. Wykorzystano także malowniczą w tym miejscu rzekę Kłodnicę, którą odpowiednio wkomponowano w przestrzeń parku. Zasadzono wiele egzotycznych drzew i krzewów. Wzniesiono również liczne budynki, takie jak stajnie, powozownie, obiekty administracyjne oraz zachowany do naszych czasów dom ogrodnika. Po rozbudowie pałacu, co nastąpiło w drugiej połowie XIX wieku, teren parku jeszcze poszerzono dołączając do niego obszary przylegające do rzeki Kłodnicy.

Do naszych czasów niewiele pozostało z dawnych założeń parkowych, wzbudzających podziw gości - zaskoczonych często oryginalnością rozwiązań i wystawnością istniejących w parku obiektów. W ogóle nie przetrwał ogród barokowy. Park angielski zupełnie zmienił swój charakter. Przetrwiał natomiast dziewiętnastowieczny park krajobrazowy, mimo że w okresie powojennym

dokonano w nim wiele zmian i przekształceń. Na terenie całego parku pozostały ślady dawnej kompozycji, zachowały się niektóre budowle parkowe lub ich pozostałości.

Pałac książąt Hohenthohe w Sławięcicach około 1918 r. Ilustracja: Karol Jonca: Dzieje społeczno-gospodarcze Sławięcice (do 1944 r.) w: Ziemia Kozielska t. III

Uchowały się także fragmenty starego drzewostanu. Mimo zniszczeń teren sławięcickiego parku tworzy jedno z najciekawszych miejsc w naszym mieście i zasługuje na otoczenie go szczególną opieką przez mieszkańców Kędzierzyna-Koźła.

Ryszard Pacułt

Ryc. 2. Sławięcice według planu Mittnacheit i Roenische z lat 1788-1790

Objaśnienie: 1 - ogród warzywny, 2 - lodownia, 3 - rondel (belweder), 4 - posęgi (statuy), 5 - oranżeria, 6 - chatka syberyjska, 7 - sad, 8 - pagórek z parasolem, 9 - świątynia (fontanna), 10 - kanał przejazdów, 11 - ptaszarnia.

LISTY, POLEMIKI

O POLSKI POMNIK W KOZŁU

My, mieszkańcy Kędzierzyna- Kozła, śląskiej Ziemi Koziełskiej, żyjąc w skomplikowanych warunkach narodowościowych, powinniśmy potrafić stanąć na wysokości zadania. Nasze trudne, antagonistyczne problemy winniśmy rozwiązywać na zasadzie wzajemnego zrozumienia i życzliwości, uznając przy tym przeszłą rzeczywistość, historię tej Ziemi. Nie ulega żadnym wątpliwościom, że tubylcza ludność wywodzi swe pochodzenie ze słowiańszczyzny, że tutejsza ludność zachowała swój język, tradycję, chrześcijańską religię- podejmowała ona wysiłki o zachowanie swej odrębności wobec narzuconej siłą obcej władzy państwowej. W różnych postaciach walka ta trwała setki lat. Jednak ta polska ludność Śląska zachowała swą odrębność wobec germanizacyjnych zapędów obcej władzy. Oslawiony kulturkampf von Otto Bismarcka, wniósł wyraźne obudzenie ludności Śląska, wzrosło poczucie przynależności do narodu polskiego, mnożyły się wydawnictwa w języku polskim, prasa polska, organizacje polskie, biblioteki, kółka dramatyczne i śpiewacze, harcerstwo polskie, Polska Organizacja Wojskowa, Związek Polaków w Niemczech (Śląsk jako I Dzielnica). W dużym stopniu siłą integrującą polski ruch była religia, Kościół. W Kozłu, od 1 kwietnia 1903r. poczęła wychodzić gazeta polska- " Straż nad Odrą ", w redakcyjnym wstępie napisano " *W Kozłu rozpoczęliśmy wydawanie gazety polskiej /.../, o którą będą się rozbiły bahwany pruskiej navalnicy.*"

Nieco danych liczbowych:

Większyce- Spis ludności 1 grudnia 1905. Ogółem mieszkańców 734 w tym Polacy 691, dwujęzycznych zero, Niemcy 43. (*Źródło- Gemeindelekikon für die Provinz Schlesien Auf Grund der Materialien der Volkszahlung vom 1. Dezember 1905. Berlin 1908. s.134.*) Natomiast KRONIKA SZKOLNA Większyce podaje, że w roku 1905 ogółem mieszkańców było 734, w tym Polacy 465- dwujęzycznych 234, Niemcy 35. (*Źródło- Kronika Szkolna Szkoły w Większycach. s.15.*) Dla powiatu koziełskiego Paul Weber, odnośnie spisu powszechnego z 1910 podaje, iż ludność polska stanowiła 75%, Niemcy zaś 21,7 % (*Źródło- Paul Weber, die Polen in Oberschlesien eine Statistische Untersuchung. Berlin 1914 s.16.*)

Nie wdając się w szczegóły, w 65 miejscowościach powiatu koziełskiego ludność polska przekraczała 90%. Na tej polskiej bazie ludnościowej powiatu koziełskiego, po I wojnie światowej, powstał i działał Związek Polaków w Niemczech, który w Pięciu Prawdach zawarł swój program:

1. Jesteśmy Polakami !
2. Wiara Ojców naszych jest wiarą naszych dzieci !
3. Polak Polakowi bratem !
4. Co dzień Polak narodowi służy !
5. Polska matką naszą, nie wolno mówić o matce źle !

Hasło Polaków w Niemczech -

I nie ustaniem w walce

Siłę słuszności mamy

Wytrwamy i wygramy

My tu byliśmy

My tu jesteśmy

My tu pozostaniemy

Po pierwszej wojnie światowej, Polska odzyskuje niepodległość, w różnych regionach wybuchają spontaniczne powstania o przynależność do Państwa Polskiego. Śląsk trzykrotnie podjął działania zbrojne- 1919, 1920, 1921. Powstania śląskie spowodowały, że część tej ziemi przyznana została Polsce. Jednak Ziemia Koziełska pozostała pod panowaniem niemieckim. Nowe nasilenie germanizacyjne podjął Adolf Hitler. Po II wojnie światowej, Polska odzyskała pozorną niepodległość, dostała się spod okupacji hitlerowskiej pod dominację sowiecką. I tak w skrócie, czego w zakresie germanizacji nie potrafili dokonać Bismarck, Hitler, dokonała tego tzw. władza ludowa, odwróciła Ślązaków ku Niemcom. Dzisiaj przeżywamy tego skutki. I tak, Koło Mniejszości Niemieckiej w Kozłu, przeciwne jest ustawieniu pomnika polskiego, upamiętniającego walkę Ślązaków o przynależność do Państwa Polskiego. (*Serwus nr 15*). Przychylają się do ustawienia pomnika Fryderykowi Chopinowi lub wrócić do fontanny.

Według ich mniemania, najlepszym rozwiązaniem byłoby ustawienie pomnika Św. Jadwigi Śląskiej, jednoczący jak dotychczas dwa poważnione narody, polski i niemiecki. Jednak odnosimy wrażenie, że chodzi tutaj o przeszkadzanie, niech stanie Fryderyk Chopin, fontanna lub Św. Jadwiga, byle nie pomnik polski, upamiętniający waszych przodków, walczących i ginących o przynależność do Macierzy Polskiej. To był ich testament. Czy Wy, jako żyjący potomkowie, nie poczuciecie się do obowiązku uszanowania ich woli? Jeżeli takich lub innych powodów, jesteście przeciwni upamiętnienia Waszych przodków, to przynajmniej nie starajcie się macić wody, nie przeszkadzajcie. A może wspólnym wysiłkiem zbudujemy pomnik Waszym przodkom, co będzie symbolem przyjaźni i braterstwa. Zaś dla ugruntowania przyjaźni, zabierzemy się razem do budowy religijnego symbolu pojednania w postaci pomnika Św. Jadwigi Śląskiej.

Deklarujecie chęć do włączenia się do dyskusji nad pomnikiem. Jeżeli dyskusja miałaby toczyć się w myśl tego, co napisaliście w Serwusie 15, to będzie ona zbędna i bezprzedmiotowa. Natomiast możemy podjąć dyskusję na temat przyszłego pomnika Św. Jadwigi Śląskiej, z ustawieniem go w innym miejscunaszego miasta.

Szanowni Państwo z Koła Mniejszości Niemieckiej w Kozłu, polski pomnik w Kozłu ma służyć społeczeństwu polskiemu, nie jakiejś bliżej nie określonej grupie. Dla wspólnego dobra, zdajcie sobie sprawę z tego, że żyjemy w państwie polskim, które uznaje prawa mniejszości narodowych. To jest Polska z woli Waszych przodków, uszanujcie to.

Październik 1993

Komitet Budowy Pomnika
Kędzierzyn- Kozle ul Skarbowa 10

"POLAKÓW OBRAZ WŁASNY"

Całą dotychczasową polemikę w sprawie pomnika na łamach "Serwusa" niejednokrotnie niesmaczną, sprowadziła do jednego wspólnego mianownika "Polaków obraz własny". Tej dyskusji przeciwstawiłem dynamizm budowy, czy odbudowy pomników Mniejszości Niemieckiej poświęconych Ślązakom, którzy zginęli w niemieckim Wehrmachcie. Do kolejnego zabrania głosu w tym temacie zmusił mnie list TSK MN na Śl.Koła Koziełskiego. Zadziwiająca jest w tym gra. Kulturalna w swojej treści, a jednak nader czytelna w zamiarach. Sławi się pomysł jednego dyskutanta - jemu podobnych w tym również zdecydowanej większości radnych. Atakuje natomiast w osobie jednej innej osoby zarzucając im wybiórczą znajomość historii z lat 1919-1921 i lat po II wojnie światowej. Znane to jednak mechanizmy działania chociażby na przykładzie zniweczonej inicjatywy budowy pomnika kadetów w Gogolinie. Jeżeli zaś mowa o braku znajomości historii ziemi koziełskiej to trzeba tu przypomnieć niektóre chociażby fakty:

1/ Na szlakach powstańczej chwały mamy w 18 - tu miejscowościach groby powstańcze. W tym 8-miu miejscowościach groby pomordowanych po powstaniu nawet tych walk nie było.

2/ Jak traktowano Polaków, którzy chcieli życie polskie rozwijać zgodnie z Konwencją Genewską tak w latach 1921-1933 jak i 1933-1939. Chodzi tu o szkoły polskie, świetlice, czytelnice względnie placówki gospodarcze.

3/ 18-tu patriotów tej ziemi z 7-miu miejscowości osadzono w obozach koncentracyjnych i więzieniach. 7-miu nie wróciło i większość nie ma nawet własnego grobu.

4/ 52 rodziny z 15 miejscowości wytypowano do wywłaszczenia i wysiedlenia z rodzinnej ziemi.

5/ 273 osoby z 60 miejscowości znalazło się w katrotekach Opolskiego Gestapo nawet tylko za udział w pielgrzymce do Polski.

6/ I wreszcie okres II wojny - podziemne walki AK i innych ugrupowań, obozy przymusowej pracy, jeńcy wojenni i filie obozów koncentracyjnych. Ponury ten bilans odbył się tym, których wyniesiono na piedestał "chwały" jak również tej grupie rdzennych Ślązaków, które te oczywiste prawdy starają się ukryć. Jakież to jest przeciwstawiennictwo do masowo stawianych pomników żołnierzom - Ślązakom, którzy zginęli w Wehrmachcie. Nikt tu nawet nie wnika i nie jest w stanie stwierdzić jakie poglądy narodowe miał poległy żołnierz i jakie byłoby życie w utrwaleniu pamięci. Znane natomiast są fakty, że syn zginął na froncie w niemieckim mundurze a ojciec czy brat w obozie koncentracyjnym. Wiadomo też jak traktowani byli Ślązacy którzy w ewidencji wojskowej naznaczeni byli etykietą o swoim pochodzeniu czy poglądach politycznych. Wielu z nich mogłoby odnaleźć w 11.000 Ślązaków notowanych w katrotekach opolskiego Gestapo. Wydaje się, że właśnie tak trzeba spojrzeć na tak strasznie zagmatwane dzieje Śląska i naszej koziełskiej ziemi. Pamięć należy się im wszystkim i jest coś ponurego tą pamięć wykorzystywać dla celów politycznych.

Władysław Polok

(tytuł pochodzi od redakcji)

PO PROSTU BYLIŚMY PIONIERAMI

Nasz współpracownik, Senior kozielskiego Liceum otrzymał list od jednego z pierwszych po wojnie pedagogów tej placówki- księdza Kazimierza Orkusza. Ze względu na ogromnie niezwykle interesujących faktów z "pierwszych dni wolności" ale nie tylko, za zgodą Pana Dereja i oczywiście księdza Orkusza publikujemy obszernie fragmenty z nadzieją, że będą interesujące nie tylko dla pamiętających te czasy. (Red)

Szanowny i Kochany Panie Wiesławie!
Gdańsk, dn. 29.10.1993 r.

"Serdecznie dziękuję za tak miły list i za zawarty w nim pakiet wiadomości kozielskich.

Muszę przyznać, że nagrobek ś.p.P. Aftarczuk jest piękny. - Podziwiam też wielką ilość akcji kulturalnych i patriotycznych kozielskiego Społeczeństwa. - Pisze Pan w swoim artykule, że P. Aftarczuk przybyła do Koźła z Trembowli, z Ukrainy. - Chciałbym w tej sprawie dać małe sprostowanie. -

Trembowla bowiem, która jest też moim miastem - bo stamtąd pochodzę - leży nie na Ukrainie, lecz we Wschodniej Małopolsce. Tereny Wschodniej Małopolski były zawsze integralną częścią Polski.

Nawet najstarszy ruski kronikarz, mnich Ławry Peczerskiej w Kijowie - Nestor w swojej kronice "Litopyś" wyraźnie stwierdza, że tereny Małopolski Wschodniej aż po rzekę Zbrucz - nazywane w tych czasach "Grodami Czerwińskimi": należały do "Lachów" - czyli do Polaków.

Dopiero za naszych czasów układem "Ribentrop- Mołotow ", Stalin te tereny zagraził Polsce. Aby upozorować, że tereny te są czysto ruskie, przemocą wysiedlono z nich Polaków. Wspominam o tym, gdyż to wysiedlenie jakoś dziwnie łączy się z początkami polskiego- kozielskiego gimnazjum- a było to tak: W czasie wojny byłem proboszczem parafii koło powiatowego miasta Gródka Jagiełońskiego, 40 km na zachód od Lwowa.

W maju 1945 kilkakrotnie wzywano mnie do NKWD, abym wyjaśnił, dlaczego nie wyjeżdżam z parafią na Zachód. Mówiono mi, że odbywa się "wymiana ludności" i Polacy mają wyprowadzić się za San. Podawałem różne powody, aby tylko odwlec wyjazd, bo tudziliśmy się, że może uda się pozostać w rodzinnych stronach. Enkawudzista orzekł, że podawane powody są bezpodstawne i sprawę rozstrzygnął po swoimemu: "Nu, jeżeli nie chcecie jechać na Zachód, to pojedziecie na Wschód." A więc wyraźna groźba wywozu na Sybir. Czym był Sybir wiedzieliśmy dobrze. Z mojej parafii były dwa wywozy i z Sybiru wywiezieni

opisywali, jakie tam mają piekło. Więc pod presją wywozu na Sybir zdecydowaliśmy się wyjechać.

Wyjechałem z całą parafią transportem kolejowym w początkach czerwca 1945. Po tygodniowej podróży dojechaliśmy do Koźła.

Dalej parafianie nie chcieli jechać, więc na kozielskiej stacji "staliśmy" cały tydzień. Po przyjeździe do Koźła rozmyślałem, co dalej należy uczynić. Wszystkie placówki duszpasterskie były obsadzone przez księży śląskich- więc co robić?

W pewnym momencie zaciekał mnie człowiek siedzący na stacyjnym parkanie i obserwujący nas. Podszedłem do niego i poznałem znajomego ze wschodu- było to nikt inny, tylko sam pan Hajdun.

Opowiedział mi, że przyjechał wcześniej i już pracuje w miejscowym gimnazjum w charakterze tercjana (woźny, stróż). Poprosiłem, by zapytał dyrektora, czy w tej szkole potrzebny jest ksiądz? Następnego dnia oznajmił, że księdza w szkole nie ma, a jeśli chcę to mogę się zgłosić u dyrektora. -

Więc się zgłosiłem u dyrektora - a był nim właśnie P. Wojciech Czerwiński. - Zastanawiałem się, że ma wielki kłopot. Kuratorium ustawicznie urguje, by rozpoczął naukę a on nie ma z kim. Niemcy wysiedlili Ślązaków, gdy tu przechodził front i jeszcze nie napłynęli - miasto puste, nie ma młodzieży - nie ma z kim zaczynać.

Po wysłuchaniu tych utyskiwań poprosiłem o kawałek papieru, ołówek i wróciłem do naszego pociągu. Obszedłem wszystkie wagony i na tym papierze spisałem młodzież mojej parafii, nadającą się do gimnazjum. - Na tej liście figurowali ci wszyscy, których Pan wymienia w swoich wspomnieniach a więc: Jurek Beski, Poldek Chmielowski, Tadek Marusiak, Zdziszek Dymczyszak, Zygfried Kaniak, Ludwik Wróblewski, Zbyszek Letkiewicz, Władek Ardelli, Joško Witka - a także przez Pana nie wymienieni - Jaško Kaniak, Staszek Hajdun, Ryszek Stolf - a byli i inni, których już nie pamiętam. Następnego dnia poleciłem spisany zaopatrzyć się w przybory do pisania, zabrać stołeczki do siadania/ w gimnazjum nie było ławek, gdyż Niemcy w tej szkole mieli szpital wojskowy a meble szkolne były na wieś wywiezione/ i tak uzbrojony hufiec przyprowadził dyktorowi. - Uciecha była wielka. W międzyczasie przybyło też trochę młodzieży śląskiej i dyrektor mógł

rozpocząć naukę. Taki to był początek polskiego gimnazjum w Koźlu.

Rozpoczęliśmy kurs przygotowawczy, a mnie przydzielił dyrektor oprócz religii jeszcze inne przedmioty - matematykę w niższych klasach, łacinę i geografię- bo było nas wtedy tylko trzech uczących- ja, dyrektor i p. Ślósarz.

Po ukończeniu kursu przygotowawczego rozpoczęły się wakacje. Dyrektor zawiadził mnie do Kuratorium i zgłosił mnie swoim zastępcą. Zaraz też wyjechał na wakacje a mnie przekazał w szkole władzę. Zaczęłem więc rządzić. Z panem Hajdunem, woźnym, przy pomocy polskiego wojska (bo już w Koźlu było takie wojsko), zwieźliśmy meble szkolne i w tym też czasie przyjmowałem do pracy w szkole p. Balwierczaka, p. Jorkaszową i p. Aftarczuk. Podczas okresu wakacyjnego wrócili

Wychowawcy liceum. Na pierwszym planie: pierwszy z lewej: dyr. W. Czerwiński; w głębi, w środku: K. Orkusz, autor tej korespondencji

Ślązacy, napłynęło mnóstwo repatriantów, no i po wakacjach zaroilo się w szkole od młodzieży.

Zgłosiło się też wielu nowych nauczycieli i praca w tej szkole zaczęła się normalnie rozwijać. A była to praca bardzo przyjemna, bo po pierwsze: grono nauczycielskie było dobrze dobrane i przyjemne po drugie: młodzież ówczesna była inteligentna, sympatyczna i miła.

Czy Pan pamięta, że to my pierwsi zapoczątkowaliśmy pracę artystyczną przez odegranie jasełek, które bardzo się podobały a Pan też brał w nich udział- grał Pan w orkiestrze. Dopiero po naszych jasełkach p. Balwierczak odegrał Lompego, a później już p. Jorkaszowa nastąpiła objęła tę dziedzinę pracy.

Na terenie Gdańska też przez kilkanaście lat pracowałem w różnych szkołach, ale żadnej nie obdarzam takim sentymentem, jak szkołę kozielską. Nieraz myślę co jest tego powodem? Może to, że pracowaliśmy w wyjątkowych warunkach- chociażby to, że

pierwszego grona nauczycielskiego zostało przy życiu nas tylko dwóch- ja i p. Ślósarz. Co więcej, z grona pierwszych uczniów kozielskich wielu też odeszło z tego świata, jak Andrzej Czerkowski nasz fotograf, Kocowski, ks. Franciszek Moszyński, Kamiński, Zabiega, Szabunio, Kurdzielówna, Korbielówna, Krawczykówna a może i jeszcze inni, o których zgonie nie wiem. (...)

Łączę serdeczne pozdrowienia dla Pana i znajomych, jeśli takich Pan spotka w Koźlu.

Ks. Kazimierz Orkusz
(tytuł pochodzi od redakcji)

Maj 1946 r. Góra śwAnny. Na zdjęciu uczniowie kozielskiego liceum ogólnokształcącego

Ks. Kazimierz Jan ORKUSZ, mgr technologii, ur. 22.07.1906 r. w Ostrowczyku, pow. Trembowla. Egzamin dojrzałości w Trembowli. Wyświęcony 24.06.1934 r. we Lwowie. W archidiecezji lwowskiej pracował jako wikariusz

dyrektora współorganizował gimnazjum. Od 1953 r. był proboszczem w Gdańsku-Letniewie, rozbudował tam kościół i był kapłanem w szpitalach.

Polemiki na temat pomnika

Była to ostatnia część polemik na łamach Serwusa odnośnie budowy pomnika. Z różnych przyczyn listy polemizujące m.in. z materiałami w numerze bieżącym nie będą już publikowane.

Redakcja

INFORMATOR ORAZ Album "Kędzierzyn-Koźle '93

już do nabycia:

Informacji udzielają:

Dom Kultury "Chemic" (340-57)

Dom Kultury Koźle (235-69)

Wydział Oświaty, Kultury i Sportu przy Urzędzie
Miasta (212-28)

INFORMATOR ZAWIERA PLAN MIASTA CENA 40 tys.

Album zaw. kolorowe reprodukcje CENA 100 tys.

KĘDZIERZYN KOŹLE

INFORMATOR

KĘDZIERZYN-KOŹLE

Materiały publikowane w rubryce "Listy polemiki" nie zawierają odnośników do poglądów redakcji. Za treść form i tekstów odpowiedzialność nosi redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Kędzierzynie- Koźlu apeluje do mieszkańców miasta o umo- żliwienie prze- trwania zimy bezpiecznym kotom, poprzez uchylenie okien piwnicznych.

Wszystkich, którzy mają psy podwórkowe prosimy o ocieplenie bud i zabezpieczenie ich przed zimą. Prosimy nie wyrzucać kotów i psów w okresie zimy- nie przetrwają, gdyż nie są przystosowane do bezdomnego życia.

ŻALUJĘ -

telefon grz. 331-59 po godz. 15.00

Pograżonym w smutku i żalobie ZAKŁAD POGRZEBOWY

Tadeusza Felsztyńskiego

zapewnia załatwianie wszelkich formalności związanych z organizacją pogrzebu w kraju i za granicą.

Kędzierzyn ul. Głowackiego 24 tel. 354-53

Koźle ul. 24 Kwietnia 9 tel. 241-41

telefon domowy - całą dobę - 341-84

Klub NAUCZYCIELÓW w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Spółdzielców prowadzi WYNAJEM
POMIESZCZEŃ NA IMPREZY RODZINNE,
WESELA, ZEBRANIA ITP. CENY
KONKURENCYJNE, ZAPLECZE KUCHENNE.
KONTAKT TEL. 229-05 po 18 -tej.

ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ
ZAGOSPODAROWANIA
TERENU LUB JEGO
FRAGMENTU
ZLOKALIZOWANEGO W
POBLIŻU UL. SKARBOWEJ
/BASEN/.
BLIŻSZYCH INFORMACJI
UDZIELĄ PRACOWNICY
WYDZIAŁU INWESTYCJI I
REMONTÓW URZĘDU
MIASTA W KĘDZIERZYNIE-
KOŹLU TEL. 211-91.

Tanio sprzedam
zabytkowe
pianino
wiedeńskie.
Wiadomości:
tel. 219-57
(po godz. 15.00).

PIONEER - recepta na spokój i zysk

Ciągle poszukujemy sposobu aby jak najkorzystniej zarządzać swoimi pieniędzmi, które niełatwo zarabiamy. Każdy z nas posiadający oszczędności chce mieć pewność, że ulokował je w miarę bezpiecznie. Często zadajemy sobie pytanie, czy dobrze zrobiliśmy, że trzymamy pieniądze w banku, w końcu zarabiane odsetki nie są w stanie konkurować z giełdą - ciągle słyszymy o niesamowitych zyskach na giełdzie. W tym miejscu trzeba sobie odpowiedzieć: czy jesteśmy w stanie ryzykować, jak duża jest nasza wiedza żeby inwestować swoje oszczędności na giełdzie, ile czasu możemy poświęcić na śledzenie trendu akcji, wyszukiwanie i zdobywanie informacji o spółkach, czy potrafimy pogodzić to z życiem zawodowym, rodzinnym i swoim hobby?

Jeżeli jesteśmy w stanie sprostać tym pytaniom i czujemy się pewni, to giełda rzeczywiście będzie sposobem na sprawdzenie siebie.

Biorąc pod uwagę fakt, że od stycznia 1994 zaczęły się sesje giełdowe, to od razu można zauważyć, że ryzyko inwestowania może znacznie wzrosnąć. Trzeba być czujnym, praktycznie żyć giełdą, żeby zamiast upragnionych zysków nie spotkać się z groźbą porażki i bankructwa. Już teraz można zacząć liczyć ile czasu należy poświęcić aby dobrze inwestować, czy będziemy mieli ten czas i jakim kosztem? Czy warto? Może w tym czasie, w którym będziemy śledzić giełdę możemy zarobić dodatkowe pieniądze, zrealizować swoje marzenia?

Jeżeli mamy wątpliwości, istnieje inna forma inwestowania, na przykład za pośrednictwem funduszy powierniczych. Celem funduszu jest osiągnięcie zysku, przy ograniczaniu ryzyka. Pierwszym i jak na razie jedynym funduszem, który zaczął działać w Polsce jest Fundusz Powierniczy PIONEER. Jego zadaniem jest poprzez zatrudnionych specjalistów inwestować pieniądze uczestników Funduszu w papiery wartościowe w taki sposób, aby zapewnić jego uczestnikom spokój ducha, a przede wszystkim zysk. Z dala od giełdy i świata finansów, trudno konkurować ze specjalistami, którzy mają dostęp do informacji, środki na jej uzyskanie i odpowiednią jej analizę w celu korzystnego inwestowania.

Od razu rodzi się pytanie - czy jest to pewny fundusz, czy może wytwór na wzór Grobelnego? Odpowiedź jest prosta - nie. Fundusz działa na mocy Ustawy - Prawo o Publicznym Obrocie Papierami Wartościowymi i Funduszach Powierniczych. Bankiem powiernikiem dla Funduszu PIONEER jest Bank Pekao SA, w którym Fundusz przechowuje wszystkie swoje aktywa dla zabezpieczenia przed defraudacją i

zniszczeniem. Na konto w Banku Pekao SA trafiają również wpłaty. Bank Pekao SA posiada długą tradycję i stara się być w swoim działaniu solidnym partnerem dla klientów, co dodatkowo może rekomendować Fundusz PIONEER. Wynik Funduszu PIONEER tj. 119% zysku po pierwszym roku działalności (od lipca 1992 do lipca 1993) potwierdza jego mocną pozycję oraz bezpieczeństwo związane z dywersyfikacją ryzyka. Oprócz akcji Fundusz inwestuje w inne papiery wartościowe. Na podstawie oficjalnego sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 1993 można było stwierdzić, że na portfel Funduszu składają się akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (34,2% aktywów), obligacje Skarbu Państwa (0,7% aktywów), bony skarbowe (45,1% aktywów), inwestycje w zagraniczne papiery wartościowe (7,6% aktywów) oraz 12,4% innych aktywów.

W przypadku zdecydowania się na powierzenie oszczędności Funduszowi należy się liczyć z kosztem tj. prowizją 5,5% od wpłacanej kwoty (przy wyższych kwotach jest ona niższa), oraz minimalną pierwszą wpłatą 1 mln zł. Należy sobie również zdawać sprawę, że na zyski trzeba poczekać, nie jest to inwestycja na miesiąc tylko długoterminowa. Nie należy się zrażać wahaniem ceny jednostki uczestnictwa, ponieważ w długim okresie, co potwierdza już ponad roczna praktyka, stwierdza się zdecydowany wzrost wartości jednostki uczestnictwa. Dla chętnych, którzy chcą pomnażać swoje pieniądze z zachowaniem komfortu psychicznego oraz czasu na realizację swoich marzeń, zapraszamy do Banku Pekao SA w Kędzierzynie-Koźlu przy Placu Wolności 7, gdzie uzyskają Państwo odpowiedź na szczegółowe pytania i nurtujące wątpliwości.

Profit z banku

Przy korzystaniu z terminowych lokat bankowych często niedogodnością staje się strata odsetek przy konieczności zerwania umowy. Aby temu zapobiec w Banku Pekao SA wprowadzono nową atrakcyjną formę lokowania oszczędności - rachunek PROFIT.

Polega on na tym, że oszczędzający ma możliwość wycofania wkładu lub jego części wraz z należnymi odsetkami w dowolnym momencie, bez jakichkolwiek strat w oprocentowaniu. Wysokość oprocentowania rachunku PROFIT jest zmienna i zależy od czasu utrzymywania wkładu - wzrasta ona z upływem kolejnych pełnych miesięcy pozostawiania wkładu na rachunku. Aktualnie waha się ono w granicach od 12.5% (po pierwszym pełnym miesiącu) do 34% (po 12 miesiącach) w skali roku. Podobne formy oszczędzania są w innych bankach, niemniej przed podjęciem decyzji radzimy zorientować się w szczegółach.

Jak inwestować na giełdzie? (3)

Na rynku giełdowym możemy wyróżnić następujących graczy:

Inwestor - osoba, która chce podjąć umiarkowane ryzyko ze swoimi pieniędzmi, aby zabezpieczyć umiarkowany zarobek.

Spekulator - osoba, która podejmuje się dużego ryzyka w nadziei uzyskania dużego profitu.

Gracz - osoba, która podejmuje ryzyko, którego nie musi podejmować, po prostu gra.

Główną zasadą, którą kierują się powyższe osoby jest cel - "robić pieniądze i zarabiać więcej pieniędzy".

Można wyróżnić trzy podejścia wykorzystywane przy inwestowaniu:

- analiza fundamentalna,
- analiza techniczna,
- teoria efektywnego rynku.

Analiza fundamentalna

Opiera się na badaniu raportów spółek zawierających informację o rzeczywistej cenie akcji.

Szkoła fundamentalna uważa, że rynek jest często błędny w swojej ocenie rzeczywistej wartości akcji. Używając racjonalnych kryteriów o przyszłych wydarzeniach i przyszłych planach, fundamentalista określa czy bieżąca cena akcji jest niedowartościowana, przewartościowana lub umiarkowana i na tej

podstawie podejmuje decyzję kupna bądź sprzedaży akcji.

Możliwości kupna pojawiają się gdy cena giełdowa spada poniżej jej wartości rzeczywistej. Akcje powinny być sprzedane jeśli cena giełdowa przekracza jej wartość rzeczywistą.

Fundamentalista wychodzi z założenia, że rynek sam dokona korekty i cena zbliży się do wartości rzeczywistej.

Wymagania jakie stawia się przed analizą fundamentalną, to rozumienie ekonomii i postępowanie zgodne z trendem gospodarczym. Słabą stroną tego podejścia jest to, że:

- informacja i analiza same w sobie mogą być niepoprawne (fałszywe dane),
- ocena rzeczywistej wartości akcji może być błędna,
- rynek może nie skorygować jego "błędów" i cena akcji może nie pokryć się z jej oceną wartości rzeczywistej.

Analiza techniczna

Bada wykresy, diagramy cen akcji, które są odbiciem emocjonalnej wartości akcji.

Techniczna szkoła rozważa podaż i popyt na rynku akcji jako jedyny czynnik, który należy badać w celu określenia przyszłego ruchu cenowego. Uważa, że cena akcji powinna być bazowana na strumieniu dochodów, jakie firma będzie zdolna wygenerować i rozdzielić w formie dywidendy i bonusów od akcji. Im większa dywidenda, wypłata i bonus, tym większa będzie

wartość akcji. Techniczna analiza koncentruje się na psychicznej wartości ceny akcji. Zawodowi inwestorzy wolą poświęcać swą energię nie na ocenianie rzeczywistej wartości, lecz na analizowanie jak tłum inwestorów będzie się prawdopodobnie zachowywał w przyszłości. Czartyści (analitycy techniczni) bazują na założeniu, że każda ważna informacja o spółce automatycznie wpływa na cenę jej akcji. Kluczem do robienia pieniędzy według nich jest umiejscowienie ruchu cen akcji i trendów na diagramie cenowym. Ceny mają tendencję do poruszania się w trendach. Cena akcji o stałym trendzie pozostaje stała, natomiast przy rosnącym trendzie - cena akcji rośnie.

Dla czartystów wyłom na diagramie cenowym akcji spółki jest bardziej ważny niż eksplozja w fabryce danej spółki. Techniczna ocena nie jest obiektywną analizą, lecz subiektywną interpretacją.

Teoria efektywnego rynku

"Efektywny rynek" znaczy, że rynek jest zdolny szybko przetworzyć nową informację o gospodarce, przemyśle lub spółce i odpowiednio odreagować w cenie akcji. Teoria efektywnego rynku bazuje na założeniu, że cena akcji porusza się sposobem przypadkowym (działanie bez dążenia i celu). Wyznawcy tej teorii zakładają, że rynek jest kompletnie efektywny oraz, że kupujący i sprzedający akcje rozważali wszystkie informacje osiągalne o indywidualnej akcji. Jakakolwiek wiadomość o indywidualnej spółce, zmiana prawa podatkowego mogąca oddziaływać efektywnie na cenę akcji powoduje, że akcja jest szybko wychwytywana przez inwestorów nastawionych na zysk. Teoria rynku efektywnego utrzymuje, że ktoś nie może przewidzieć ceny akcji przez śledzenie cenowych diagramów (analiza techniczna) lub przez studiowanie możliwości (analiza fundamentalna). Jej wyznawcy uważają, że jest niemożliwym stale zarabiać ponad średni dochód rynku, z wyjątkiem okazji. Ruch ceny akcji jest niezależny od zachowania ceny w przeszłości. Konkluzją teorii jest to, że jedynym sposobem zarabiania pieniędzy na rynku akcji jest możliwość dostępu do wewnętrznej informacji, aby wiedzieć z góry o głównych ruchach badanej spółki (np. załatwienie ulgi podatkowej, propozycje bonusów).

Pan Zenon Komar - biznesmen, który odniósł sukces, uczestnik gry na giełdzie, w swojej książce "*Jak się robi pieniądze*" doradza, aby wybór akcji spółek odbywał się według następującego porządku:

- 30-40% swoich pieniędzy należy ulokować w akcje najlepszych spółek,
- 20-30% należy ulokować w akcje spółek, których wzrost jest wyraźnie silniejszy od wzrostu gospodarczego (o ok. 15%),
- 10-20% można ulokować w akcje spółek, których wzrost jest nieprzeciętnie dynamiczny, aczkolwiek należy się liczyć ze stratą.

(CDN)
Bankier

Kino "Chemik" zaprasza

listopad: 19-22, 17.30-19.30, **Super Mario Bros**, USA, przygodowy, od lat 12, 20.000,- 23-25, 17.30-19.30, **Czarna Suknia**, Kanad.-Austr., dramat, od lat 15, 20.000,- 26-30, 17.00-19.30, **Ostatni Mohikanin**, USA, przygodowy, od lat 12, 25.000,- "**Ostatni Mohikanin**" - Sokole Oko ratuje z indyjskiej zasadzki córki dowódcy angielskiego fortu i zakochuje się w jednej z nich, Korze. Ich uczucie rozkwita wśród zgiełku działań (bardzo efektowne sceny szturm na fort), ciągłych ucieczek przed Magulą i jego ludźmi, na tle bajecznych plenerów. To jeden z najpiękniejszych filmów o miłości, a jednocześnie zaproszenie do prawdziwego kina. Bo opowiadając historię tego uczucia, Michael Mann odwołał się nie do klasyki literatury, lecz do klasyki ekranu. W "Ostatnim Mohikaninie" odżywa romantyzm i mistycyzm dawnego kina wzbogacony o dynamizm i rozmach filmów współczesnych. Reż. Michael Mann, scen. Michael Mann, wykonawcy: Daniej Day-Lewis, Madaline Stowe, Russell Means, Eric Schweig. "**Czarna Suknia**" - skąd wziął się ten niezwykły film? Zapewne okazji dostarczyła rocznica odkrycia Ameryki, oraz modny ostatnio temat autochtonów: "Tańczący z wilkami", ale ta głośna sensacja wygląda na dziecinną wobec naszego filmu, nie z powodu bardziej spotegowanego okrucieństwa (którego tu nie brakuje), lecz przeciwnie, ponieważ wznosi się na poziom humanizmu w kinie nie spotykany. Na początku XVII wieku w Quebecu ojciec Laforgue wyrusza na straceniczą placówkę, gdzie plemiona Irokezów i Huronów walczą ze sobą, poza jakąkolwiek kontrolą cywilną. Tłumaczy on im, że mają wspólnego Ojca, który daje nadzieje, ale ci, którzy mu wierzą, są zagrożeni, bo nie wolno tu okazywać słabości: ginie się wtedy, i taki los czeka nawróconych i misjonarza...

Dom Kultury "CHEMIK"

21.11. godz. 15.00. "Dzień Łatawca" - impreza plenerowa dla dzieci i dorosłych. Boisko obok Hali Sportowej.

29.11. godz. 9.30-11.00. "Kubuś Puchatek" A.A. Milne, przedstawienie dla dzieci Teatru "Zagłębia" z Sosnowca, obsada K. Gawrońska, E. Laskowicz, A. Kopciszewski, Z. Leraczyk, W. Leśniak.

29.11. godz. 19.00 koncert zespołu "Sierra Manta", bilety w cenie 30.000,-

"SIERRA MANTA" ze wszystkich polskich zespołów grających muzykę andyjską, oni czerpią najwięcej z pierwotnych źródeł muzyki andyjskiej. Nikt nie gra tak surowo, a zarazem z takim temperamentem tradycyjnych utworów i tańców z Peru, Boliwii, czy Ekwadoru. Dwa lata temu jednak muzycy z Sierry zaskoczyli wszystkich swoich miłośników czymś nadzwyczajnym. Otóż sięgnęli oni po własne kompozycje nawiązując do andyjskiej tradycji. Koncertowali wspólnie z eksperymentatorem folkowym Davidem Hopkinsem, własne kompozycje, interesujący głos solistki sprawia wrażenie, że Sierra znalazła swój styl. Wszystko wskazuje na to, że "narodził się" zespół o wyróżniającej się osobowości.

ZGRYZYPIÓREM

SMUTNO MI BOŻE...

Nie wiem kto bierze pieniądze za scenariusze do wielkich rocznicowych uroczystości w naszym pięknym kraju, gdzie gryka jak śnieg biała i dziecielina pała. Albo facetowi płacą za mało i dlatego udaje, że pracuje, albo powinien zmienić zawód i zostać grabarzem. Bez względu na charakter święta, koncerty, obchody etc. mają jedną wspólną cechę - są nudne jak flaki z olejem, co zdaniem tworzących tego rodzaju patriotyczne potworki świadczy pewnie o podniosłości i wysokiej randze przedsięwzięcia. Wygraliśmy wojnę-smutno, rocznica urodzin Kopernika- tragicznie, Trzeci maja- Śląsk, 11 Listopada- Mazowsze albo odwrotnie, albo razem. Do tego zmiana warty, czterdziści i cztery przemówienia Bardzo Ważnych Osobowości i kwiaty pod pomnikiem w zależności od okazji, według rejestru pomników w Polsce. A wszystko to od jednej sztancy. Do tego dochodzi oczywiście Telewizja Polska (*mogę narzekać, bo płacę od miesiąca abonament*), katująca widzów transmisjami na żywo. Kamerzyści robią co mogą, by nie pokazać, że publiczność została w domu i wykorzystując świąteczny dzień, ogląda Koło Fortuny na satelicie. Minuta emisji w telewizorze kosztuje sporo, bo i wóz transmisyjny, setki metrów kabla, którego trzeba pilnować (*kradną teraz wszystko*), sprawozdawca (*teraz proszę państwa Kompania Reprezentacyjna skręca w prawo*). Na efekty takiej polityki nie trzeba czekać długo. Już teraz zainteresowanie sprawami polskiej państwowości zanika, ludzie zamykają się w swoich domach, myśląc jak tu przetrwać do pierwszego albo oszukać fiskusa (*wszystko zależy od stanu majątkowego*). Niedługo dojdziemy do takiego stanu, że dzieciaki w szkole podstawowej będą święcie przekonani, iż Piłsudski był gwiazdorem Hollywood'u a Konstytucję 3 Maja układali Marsjanie na zlecenie spółki Art B. Wszystko przez nadmuchiwanie do granic sztuczności "patriotycznych" uroczystości. Szczytem wszystkiego był jednak koncert z okazji zakończenia (?), rozpoczęcia (?) kolejnej edycji konkursu Teraz Polska. To taka akcja, mająca za zadanie udowodnić, że nawet polski produkt nie rozsypie się w chwilę po wyjęciu z opakowania. Trudno w to uwierzyć ale podobno się zdarza. Posiedzenia Komitetu Centralnego byleż PZPR były bardziej interesujące. Naprawdę. Tasiemcowe przemówienia wychwalające potęgę nowego odkurzacza i patelni nie ulegającej samospaleniu. Scenografia jak z najgorszego socrealistycznego snu, i nuda wiejąca z siłą cyklonu Elizabeth. Po prostu reklamowo-marketingowa rewelacja. Mój kot Behemot, uwielbiający telewizję (*dotadnia jonizacja*), z rozpacy po obejrzeniu tego czegoś, miauczał do późna w nocy. Wyrzuciłem go za drzwi. *Jeszcze* mam wyrzuty sumienia, że wyzywam się na zwierzętach. Róbcie tak dalej, dmuchajcie w bambus, podziwiacie jak balon sztywniactwa i ponuractwa szybuje coraz wyżej i wyżej. Ale gdy zaleją nas różne Heloły i walentynki, pospołu z rocznicą Rewolucji Francuskiej, to nie chcę słyszeć o upadku polskiej tradycji i innej amerykanizacji. Nikt nam na siłę nie wciska cudzych wzorców do naśladowania. Do spania jednak na stojąco podczas kolejnej akademii ku czci też mnie nikt nie zmusi. Chociaż, kto wie ?

CZUWAJ

DODATEK INFORMACYJNY
KH ZHP im. WŁADKA PLANETORZA
W KĘDZIERZYNIE - KOŹLU

" Harcerska służba dzieciom "

Pierwsza połowa października była dla drużynowych i ich drużyn okresem wzmoczonej pracy, a to za sprawą ogłoszonego przez komendanta Hufca alertu pod hasłem " Pomóżmy dzieciom- Dominika BRh+ ". Drużyny biorące udział w tej akcji zobowiązane były do przeprowadzenia na terenie Kędzierzyna- Koźła zabaw, gier lub innych imprez kulturalnych dla najmłodszych dzieci z naszego miasta. Kilka drużyn poważnie zabrało się do pracy i gdybym chciał opisać wszystkie przeprowadzone akcje, zajęłoby to dużo czasu i miejsca. Opowiem, co w tym zakresie zrobiła moja drużyna, a więc 43 Samodzielną Drużyną Harcerską " Leviticus ". Na zbiórce rady drużyny w dniu 4 października postanowiliśmy zorganizować konkurs plastyczny dla dzieci z klas 1-3 SP 20 w Koźlu. Uzyskawszy zgodę Pani Dyrektora, ogłosiliśmy w klasach konkurs na temat " Pomagamy naszym chorym kolegom ". Przez cały następny tydzień napływały od dzieci prace a my mieliśmy kolejny problem: Skąd wziąć nagrody, bo jeśli konkurs, to oczywiście muszą być i nagrody. Kilka dni chodziliśmy od sklepu do sklepu w poszukiwaniu sponsorów. Z pomocą przyszedł nam kędzierzyńsko-kozielskie księgarnie, które zgodziły się ufundować nagrody książkowe. Skoro mieliśmy już nagrody (łącznie około 100 książek), należało ocenić prace, które wykonane były różnymi technikami, od rysunków kredkami i mazakami, aż po malowane farbami. Zaskoczyło nas dokładne zrozumienie przez dzieci trudnego tematu. Rysunki były bardzo dojrzałe i poważne, toteż mieliśmy kłopot z wyłonieniem zwycięzcy. W końcu postanowiliśmy wyróżnić sześć prac i na najbliższym apel w szkole, organizowanym z okazji Dnia Nauczyciela, nagrodzić laureatów konkursu. Na nagrody przeznaczaliśmy około 30 książek, pozostałe przekazaliśmy bibliotece, oraz najmłodszym dzieciom z Domu Dziecka przy ul. Skarbowej w Koźlu. Alert zakończył się, ale mam nadzieję, że członkowie mojej drużyny nie spoczną na laurach i będą dobrze pracować przez najbliższy rok harcerski. Akcja nasza nie powiodłaby się, gdyby nie współpraca z dyrekcją Szkoły numer 20 i księgarniami. Dlatego chciałbym w imieniu 43 SDH " Leviticus " serdecznie podziękować za zrozumienie i zaakceptowanie naszej akcji Pani Dyrektora SP 20, oraz za ufundowanie cennych nagród czterem księgarniom: " Zielonej ", " Kozielskiej ", " Pod Arkadami " i księgarni w Sławięcicach przy ul. Sławięcickiej.

Z harcerskim pozdrowieniem CZUWAJ! dh Tomasz Sobol HS

2 października miał miejsce w SP 19 Zjazd Hufca ZHP w Kędzierzynie-Koźlu. W trakcie jego trwania powołano nowe władze: **Komenda Hufca:**

Dh Artur Ośko phm - komendant hufca

Dh Andrzej Hołuj phm - kwatermistrz hufca

Dh Dariusz Kosakowski pwd - instruktor d/s kształcenia

Dh Małgorzata Kaliżewska - namiestniczka zuchowa

Dh Mirosław Wojciech Magiera pwd - namiestnik starszoharcerski

do obsadzenia pozostał vacat z przeznaczeniem dla namiestnika harcerskiego

Hufcowa Komisja Rewizyjna

Dh Józef Malajka hm- przewodniczący

Dh Filip Zydek phm- vice przewodniczący

Dh Norbert Lerch phm

Dh Józef Pajor phm

Komenda Hufca składa serdeczne podziękowania: za udział w Zjeździe Hufca Panu wiceprezydentowi Miasta Wiesławowi Masztalerzowi, przedstawicielowi delegatury Kuratorium Oświaty i Wychowania Panu Stanisławowi Śmigielskiemu oraz Radiu Park, Pani Dyrektora SP19 Jadwidze Krupa za udostępnienie pomieszczeń szkolnych na zjazd Hufca, Spółdzielni Rolniczo-Produkcyjnej w Kędzierzynie-Koźlu za ufundowanie jarzyn na potrzeby Rajdu Zuchowego, księgarniom za ufundowanie nagród na konkurs plastyczny w SP 20, zakładowi Pieczętkarskiemu "Miniatura" przy ul. Głowackiego za bezpłatne wykonanie kompletu pieczętek dla hufca, Radzie Osiedla Cisowa za bezpłatne udostępnienie sali na potrzeby Rajdu Zuchowego.

Zdaniem psychologa- Bądź asertywny

Małgorzata Piekarczyk

W tej rubryce zajmować się będziemy różnymi zagadnieniami, zarówno ludzkimi problemami i cierpieniami jak i nazwijmy to "psychologią życia codziennego".

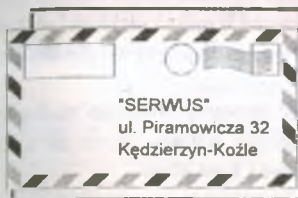
Problem tłumienia asertywności w sobie należy raczej do pierwszej grupy.

Termin asertywność- techniczny i obco brzmiący- jest jak na razie w języku polskim nie do zastąpienia przez inne słowo. Asertywność oznacza umiejętność otwartego wyrażania swoich uczuć, myśli, przekonań bez lekceważenia uczuć i poglądów rozmówców. Ludzie asertywni potrafią powiedzieć "nie" bliskiej osobie, poprosić kogoś, kto zajął dwa miejsca w autobusie, czy pociągu o przesunięcie się, reklamują wadliwy towar, a także zasugerują naprzykrzającemu się gościowi, że czas na niego. Zachowania asertywne mają zasadniczo miejsce w wypadku konfliktu, sprzeczności interesów, naruszania praw. Wielu ludzi tłumia uczucia asertywne. Źródłem tego może być wpajanie, że gniew i nienawiść są złe i grzeszne. Tymczasem uczucia same w sobie złe ani dobre nie są, ale zachowania, które je wywołują i które do nich doprowadzają mogą być dobre lub złe. Dziecko może być wściekłe na rodziców, że nie kupili mu obiecanej zabawki. Jest normalne, że przeżywa negatywne uczucia, ale złym zachowaniem będzie dopiero zabicie młodszego brata. Jeżeli cała sprawa kończy się na laniu, to niektóre dzieci w przyszłości mogą nie być w stanie wyrażać gniewu, gdy ich prawa będą naruszane. Dzieci są też często uczone, by postępowały zgodnie z oczekiwaniami innych ludzi wobec nich. Potem jako dorośli często unikają wszelkich słów i zachowań, które uznane byłyby za obraźliwe. Wobec obcych pozostaje im lęk przed wywołaniem ich dezaprobaty, czy niezadowolenia. Do tłumienia uczuć asertywnych w dorosłym życiu mogą także doprowadzić niezamierzone wcale działania rodziców podejmowane w gniewie. Obserwacja rodziców kłócących się " na okrągło ", podniesione głosy, może u wrażliwego dziecka wywołać reakcję "ja taki nigdy nie będę". W ogóle gniew i krzyk zdają się małemu dziecku bardziej straszne niż są dla dorosłych. Z pewnością i powszechnie opatrzone rozumienie słów Chrystusa o nadstawianiu drugiego policzka może prowadzić do uległości wobec innych ludzi, wbrew temu co się czuje. Człowiek asertywny daje sobie prawo do bycia nieasertywnym w pewnych sytuacjach ze względu na wyznawaną religię, czy wartości. Ale " podkładanie " się ludziom z lęku przed własnym wybuchem gniewu to nie to. Chrystus wyrzucający przekupniów ze świątyni jest klasycznym przykładem zachowania asertywnego. Nie chciałabym, by ktoś z tego, co napisałam wyciągnął wnioski, że to rodzice wszystkiemu są winni, bo źle wychowali i nic się nie da zrobić. Dojrzałe podejście, to próba przebaczenia rodzicom, którzy mieli na ogół dobre intencje, to próba pomocy samemu sobie. Być może będzie potrzebna pomoc psychologa. A jest o co walczyć. O swoje szczęście, o swoje życie po prostu.

**RADIO
PARK
FM**
71.67 104.4
GRAMY CAŁĄ DOBĘ

LISTY, POLEMIKI

Komitet Budowy Pomnika w Kędzierzynie- Koźlu

Szanowne Panie i Panowie

Otrzymałem zaproszenie w/w Komitetu do wzięcia udziału w spotkaniu w dniu 28.10.br., ponieważ w tym dniu nie mogę być obecny, pozwolę sobie stanowisko swoje w tej sprawie przekazać niniejszym pismem.

Jako radny -Mniejszości Niemieckiej, Rady Miejskiej Kędzierzyna- Koźla, oraz Przewodniczący Zarządu Stow. Socj. Kult. Niemców Śl. Opolskiego miasta Kędzierzyna- Koźla popieram stanowisko w sprawie budowy pomnika opublikowane w Miejskim Serwisie Informacyjnym " Serwus nr 15 " pod tytułem "Pomnik kogo". Poza tym pragnę dodać swoje wyłącznie osobiste poglądy w sprawie budowy Pomnika. Jako Obywatel urodzony i mieszkający do dziś w mieście Koźle pamiętam dobrze, tak jak wiele innych jeszcze urodzonych w tym Mieście Obywateli, okrucieństwa lat 1945- 47, w których to niszczone wszelkie pomniki historyczne tego tak pięknego starego Grodu, łącznie z Ratuszem Miasta, nie oszczędzono nawet świętego dla ludzi miejsca- cmentarza. Pamiętamy wszyscy dzień nie tak dawnej przeszłości, w którym na uporczywe postanowienia pewnej Grupy ludzi zlikwidowano Pomnik nie gloryfikujący żadnej osobistości Politycznej i Historycznej, lecz postawiony przez obywateli Miasta Koźla-

Żołnierzy. Bardzo proszę wszystkich tych, którym tak bardzo przeszkadzał ten Pomnik, by pomyśleli o tym, czy dziś byłiby obecni w tym Mieście, gdyby nie Ci polegli Żołnierze ?

Dlatego osobiście jestem przeciwny budowaniu w obecnych czasach pomników poświęconych jakimkolwiek osobistościom Historycznym, Politycznym, czy Kulturowym, bo dziś się je buduje a jutro niszczy. Mój osobisty pogląd jest, by przywrócić temu placu , do roku 1945 nazwanym " Schmuckplatz " (Plac ozdoby) pierwotną piękność, by wśród zielonych krzewów, kolorowych kwiatów, w cieniu drzew, przy pięknej Fontannie, ludzie starzy i młodzi znajdowali miejsce odpoczynku po całodzienniej pracy.

Ale nim przystąpimy do przebudowy tego placu pomyślmy naprzód o trudnej sytuacji finansowej naszego Miasta i ogromnych potrzebach Komunalnych, Służby Zdrowia, Szkół, Żłobków, Domu Starców, o bezrobociu w naszym Mieście, a gdy się z tym uporamy na pewno też znajdziemy potrzebne fundusze na piękną przebudowę tego Placu.

Wspólnie dbajmy wszyscy o nasze Miasto, przywróćmy mu dawne piękno, przestańmy nareszcie udowadniać przeszło 800 letnią Historię Ziemi Śląskiej i uczmy się żyć we wspólnej, zjednoczonej Europie, bez względu na Narodowość, Rasę i Wyznanie.

Z poważaniem
Paweł Stiller

AMERYKA W KĘDZIERZYNIE-KOŹLU

W styczniu 1992 r. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej podpisała umowę z Enterprise Assistance Corporation, w wyniku której na terenie kraju zorganizowana została sieć Polsko Amerykańskich Klubów Przedsiębiorczości. Od grudnia 1992 r. działa 10 klubów, w tym również w Opolu.

Celem programu Polsko-Amerykańskich Klubów Przedsiębiorczości jest stwarzanie na szczeblu lokalnym możliwości do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, propagowanie ducha przedsiębiorczości oraz nowatorskiego podejścia do procesów restrukturyzacji gospodarki.

Spotkania wszystkich Klubów odbywają się regularnie, w miarę możliwości w stałych terminach, raz lub dwa razy w miesiącu. Na terenie klubu można spotkać się z przedstawicielami władz szczebla lokalnego i centralnego, z przedstawicielami banków, firm produkcyjnych i usługowych. Pomagamy uzyskać stypendia i staże zagraniczne. Kluby utrzymują stały kontakt z " okienkami pożyczkowymi " Polsko- Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości. Służymy pomocą w wypełnianiu wniosku kredytowego. Pragniemy wyjść z naszą klubową ofertą do gmin innych, niż wielkomiejskie. Możemy pomóc w organizacji szkoleń dla przedsiębiorców, możemy ich włączyć w naszą organizację poprzez organizację filii Klubów. Polsko- Amerykański Klub Przedsiębiorczości w Opolu, to Klub wokół którego skupiają się przedsiębiorcy różnych branż, producenci, handlowcy, bankowcy, przedstawiciele organizacji społecznych, kultury. Członkowie

ciąg dalszy str.10

Mozart, Bach i Bracia Grimm

(Otrzymałem kserokopię listu Stanisława Śmigielskiego do "Gazety Górnośląskiej". Polemika na temat pomnika w Koźlu rozpoczęta na naszych łamach powoli zatacza coraz szersze kręgi. Nie wszyscy czytelnicy Serwusa czytają Gazetę Górnośląską (i odwrotnie), dlatego też przedstawiamy list Stanisława Śmigielskiego w całości).

Tygodnik "Gazeta Górnośląska- Oberschlesische Zeitung" w numerze 21/84 z października br. zamieściła tekst pt. Pomnik niezgody", który rozpoczyna się od zdania: " Trwa batalia o budowę nowego pomnika w Koźlu". Przypomnijmy za słownikiem wyrazów obcych, że słowo "batalia" w przenośni oznacza "gwałtowny spór, kłótnię o coś". Czy rzeczywiście dyskusję o symbolice, idei, kształcie pomnika można nazwać gwałtownym sporem, czy kłótnią ? W dalszej części artykułu jego Autor pisze: "Wśród alternatywnych propozycji wymienia się najczęściej odtworzenie fontanny stojącej w tym miejscu przed wojną, bądź też

postawienie "neutralnego" pomnika Fryderyka Chopina. Należy domniemywać , że słowo "neutralny" zostało w artykule użyte w cudzysłowie nie przez przypadek, sugerując Czytelnikom GG/OZ, że sugestia wzniesienia pomnika Fr. Chopina jest właśnie propozycją alternatywną wobec idei pomnika przodków Ziemi Kozielskiej walczących za jej polską przeszłość. Proszę jednak zwrócić uwagę, że słowo " neutralny" pochodzi od łacińskiego- " neutralis "- nijaki, niczyj. Niżej podpisany autor idei pomnika Fr. Chopina wychodzi z założenia, że istnieją postacie z kręgu kultury europejskiej a wręcz światowej, dzieła życia, których są powszechnie akceptowane przez wszystkich ludzi, niezależnie od ich przynależności etnicznej i kultury ojczystej. Taką postacią jest zgodnie z takim rozumowaniem m.in. Fryderyk Chopin- idea pomnika która została przyjęta przez DFK w Koźlu z aprobatą. Uważam , że postacie chociażby W.A. Mozarta, J.S. Bacha, W.

Goethe'go... (wymieniać można długo), czy braci Grimm, to Niemcy, dzieła których są podziwiane przez wszystkich Polaków, a na baśniach braci Grimm wychowują się ustawicznie kolejne pokolenia dzieci zarówno nad Odrą jak i nad Wisłą i Bugiem. Pragnę zwrócić uwagę , że w sugestii wzniesienia pomnika Fr.Chopina nie było propozycji pomnika "nijakiego "czy "niczyjego ", a raczej pomnika wszystkich mieszkańców Kędzierzyna- Koźla. Pozwolę sobie zwrócić uwagę, że w Kędzierzynie przy ulicy Świerczewskiego stoi nadal jeszcze jeden obelisk, wzniesiony kiedyś ku czci Armii Sprzymierzonej, w miejscu którego można byłoby dziś zbudować pomnik np. Braci Grimm. To z myślą o dzieciach a w przyszłości dorosłych, szanujących dzieła kultury, bez względu na ich- twórców narodowość. (Trzeba jednak wyjść z założenia, że żadnej kultury nie stawia się ponad inne.)

Stanisław Śmigielski

(tytuł pochodzi od redakcji)

DZIURAWY BUDŻET - DZIURAWE DROGI

Duże zainteresowanie sprawami komunikacji w mieście, a zwłaszcza niezadowolenie ze stanu technicznego dróg oraz narastające trudności związane z poruszaniem się po istniejącej sieci drogowej upoważniają Miejski Zarząd Dróg do zabrania głosu w tych sprawach.

W zarządzie MZD znajduje się w chwili obecnej 144,13 km dróg. Na drogach tych znajduje się 90 obiektów mostowych (mostów i przepustów). Główne osie komunikacyjne miasta to drogi krajowe, których łączna długość wynosi 25,92 km. Następnie drogi wojewódzkie -40,32 km i lokalne -77,89 km.

W związku z przedstawionym podziałem dróg w mieście środki finansowe przeznaczone na ich utrzymanie i modernizację pochodzą z różnych źródeł - z budżetu wojewody i z budżetu miasta.

W stosunku do potrzeb środki te są na pewno niewystarczające. Wieloletnie niedoinwestowanie doprowadziło do tego, że większość nakładów musi być przeznaczona na remonty istniejącej sieci drogowej.

Miejski Zarząd Dróg zdając sobie sprawę z trudności komunikacyjnych w mieście w ramach swoich możliwości stara się o utrzymanie płynności ruchu w mieście, jak i o utrzymanie dostatecznego stanu technicznego sieci komunikacyjnej. Jednym z wielu przedsięwzięć mających naszym zdaniem poprawić poruszanie się po mieście jest planowane w tym roku uruchomienie sygnalizacji świetlnej w Kłodnicy na skrzyżowaniu ulic Wyspiańskiego - Dunikowskiego - Kłodnickiej /sygnalizacja już zainstalowana-redakcja/. Będzie to sygnalizacja nowego typu z wmontowanym czujnikiem rejestrującym pojazdy pojawiające się na wlocie ulicy Kłodnickiej, z którego impuls będzie przekazywany do sterownika i odpowiednio włączał światło zielone dla tej relacji ruchu. Dodatkowym novum tej sygnalizacji będą przyciski dla pieszych, którzy sami będą sobie włączać światło zielone poprzez naciśnięcie guzika znajdującego się na słupie sygnalizatora.

Inną sprawą bulwersującą kierowców są trudności związane z poruszaniem się ulicami Świerczewskiego i Kozielską. MZD zlecił badania ruchu na ulicy Kozielskiej i osiedlu Pogorzelec, z których jednoznacznie wynika, że przepustowość tej ulicy została wyczerpana tzn., że przez dany przekrój tej ulicy w jednostce czasu nie przejedzie więcej pojazdów niż w chwili obecnej przejeżdża, np. przez skrzyżowanie ulic Kozielskiej - Tartacznej - Reja może w ciągu godziny przejechać 1600 pojazdów umownych.

Poglądy jakoby główną przyczyną trudności ruchu w tym rejonie były pojazdy ciężarowe i ciągniki mijają się z prawdą, bowiem ich udział w strukturze rodzajowej ruchu wynosi tylko 2,7%. Z wzmiankowanych badań wynika także, że sygnalizacja świetlna została zaprogramowana prawidłowo i w zasadzie niemożliwe są już korekty jej programów pozwalające na zwiększenie płynności komunikacyjnej. Wszelkie ewentualne możliwe zmiany będą miały charakter kosmetyczny i wiązać się będą z obniżeniem bezpieczeństwa ruchu zarówno pojazdów, jak i pieszych.

Rozpoczęta obecnie przebudowa ulicy Wojska Polskiego jest pierwszym etapem zadania pod nazwą "modernizacja ulic Świerczewskiego i Wojska Polskiego". W ramach tego etapu zostanie przebudowane także oświetlenie uliczne na tych ulicach. Prace związane z przebudową oświetlenia już się rozpoczęły. Możemy zauważyć nowe latarnie na ulicy Świerczewskiego w pobliżu Domu Kultury "Chemik", czy na ulicy Wojska Polskiego.

Po włączeniu nowych latarni stare zostaną zdemontowane. Przebudowa oświetlenia jest konieczna z uwagi na przebudowę ulic i tak ulica Świerczewskiego na odcinku od ulicy Judyta do Kosmonautów będzie miała cztery pasy ruchu (po dwa na każdą stronę), natomiast ulica Wojska Polskiego na odcinku od ulicy Pionierów do skrzyżowania pod Halą Sportową będzie drogą dwujezdniową, przy której zlokalizowane będą zatoki autobusowe i parkingi.

Na skrzyżowaniach ulic Świerczewskiego i Wojska Polskiego oraz Świerczewskiego i 1-go Maja będzie zainstalowana sygnalizacja świetlna.

Z uwagi na szeroki zakres jak i wymogi technologiczne zadanie pod nazwą "modernizacja ulic Świerczewskiego i Wojska Polskiego" zostało podzielone na dwa etapy. Realizacja drugiego etapu przewidywana jest na 1994 rok.

Powyższe działania powinny przynieść poprawę płynności ruchu na wyżej wymienionych ulicach. Szczególnie ułatwią wjazd na ulicę Świerczewskiego z ulic Wojska Polskiego i 1-go Maja.

Inną inwestycją, której zrealizowanie pozwoli poprawić warunki komunikacyjne w mieście jest budowana obecnie Obwodnica Północna. W tym roku planowane jest oddanie do ruchu odcinka drogi obwodowej od ulicy Świerczewskiego do Grunwaldzkiej. Dodać tutaj należy, że środki finansowe na ten cel pochodzą z budżetu centralnego i MZD nie ma wpływu na ich wysokość.

Przedstawiając Państwu tę krótką informację Miejski Zarząd Dróg prosi o przekazywanie do jego siedziby przy ulicy Głębczyckiej wszelkich uwag i wniosków dotyczących spraw drogowych w naszym mieście. Informacje te będą wnikliwie przeanalizowane i pozwolą na lepsze być może zagospodarowanie niewystarczających i tak środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie i modernizację dróg w Kędzierzynie-Koźlu.

Dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg

Mirosław Sieja

Pracownicy Oddziału Chirurgii Urazowo Ortopedycznej, zwracają się z gorącą prośbą o wsparcie finansowe i materiałowe w celu poprawienia i udoskonalenia leczenia diagnostycznego hospitalizowanych pacjentów. Obecnie Oddział Chirurgii jest w remoncie, a trudności finansowe naszego Zespołu Opieki grożą znacznym przedłużeniem czasu remontu. Wiąże się to z jednoczesnym pogorszeniem warunków w zakresie leczenia. Poziom fachowych usług terapeutycznych wybitnie zależy od wyposażenia w sprzęt i materiały zespalające złamania. Od ponad roku brak funduszy na zakup materiałów spowodował, iż istniejące zapasy kończą się. Powstaje sytuacja dla nas niewyobrażalna, braku możliwości udzielania pomocy według istniejących potrzeb terapii. Skrótoowo opisana sytuacja spowodowała, że poszukujemy pilnej pomocy dla naszych chorych. Dyrekcja Zespołu Opieki Zdrowotnej udostępniła Oddziałowi Ortopedycznemu subkonto depozytowe na zakup sprzętu.:

Bank Zachodni Wrocław I.O. Kędzierzyn- Koźle 385253-752-139-16

z adnotacją: Dla Oddziału Ortopedii

W imieniu chorych leczonych w naszym Oddziale zwracamy się do wszystkich z uprzejmą prośbą o pomoc finansową. Zbierając nawet małe kwoty płynące z dobrej woli ofiarodawcy jesteśmy pewni, że będą one stanowiły istotną pomoc i wsparcie w leczeniu ofiar wypadków.

Ameryka w Kędzierzynie-Koźlu

ciąg dalszy ze str. 9

Klubu są również przedsiębiorcy z Kędzierzyna- Koźla. To właśnie z ich inicjatywy, przy pełnej aprobacie Władz Miasta Kędzierzyna- Koźla postanowiono utworzyć filię Opolskiego Klubu w Kędzierzynie- Koźlu. Pierwsze inauguracyjne spotkanie Klubu zaplanowano na dzień 7.12.93. o godz. 18.00 w sali 120 Urzędu Miejskiego.

Serdecznie zapraszamy wszystkich przedsiębiorczych mieszkańców miasta Kędzierzyna- Koźla. Członkami Polsko- Amerykańskich Klubów Przedsiębiorczości mogą być również osoby nie prowadzące działalności gospodarczej, ale chcące rozszerzać zakres swojej wiedzy o współczesnym świecie.

Irena Płonka

Koordynator

Polsko - Amerykańskiego Klubu Przedsiębiorczości przy Opolskim Centrum Demokracji Lokalnej w Opolu

(tyl. pochodzi od red.)

Cech Rzemiosł Różnych i Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta oraz Radio Park FM

serdecznie zapraszają na radiowe spotkania na temat przepisów prawnych warunkujących działalność gospodarczą.

Poruszane będą również sprawy bieżące Cechu i Wydziału.

Audycji "gospodarczych" słuchać można będzie w każdy **DRUGI** czwartek miesiąca w godzinach 10.00-11.00.

Przypomnijmy, że Radio Park FM nadaje na częstotliwościach 71,67 i 104,4 FM.

Zarząd Miasta w Kędzierzynie- Koźlu działając na podstawie Uchwały nr VII/30/90 Rady Miejskiej z dnia 1990.09.06. w sprawie określenia zasad oddawania w użytkowanie lokali stanowiących własność Gminy Kędzierzyn- Koźle

organizuje zamknięty przetarg czynszowy w dniu 1993.12.02. w Urzędzie Miasta ul. Piramowicza 32 w Kędzierzynie- Koźlu na następujące lokale użytkowe:

ul. Grunwaldzka 16 - Bar mleczny lub jadalnia 104,38 m²

Wadium w wysokości 4.175.200 złotych oraz opłatę manipulacyjną w wysokości 300.000 zł należy wpłacać odrębnie na każdy lokal do kasy Urzędu najpóźniej w przeddzień przetargu.

Po wpłaceniu wadium, oferty należy składać w Sekretariacie Urzędu. Lokale można oglądać w dniach 18.11.- 01.12.br. od godz. 9.00 do godz. 13.00 za pośrednictwem odpowiedniego ZGM.

W razie niedojścia do skutku I przetargu, II przetarg odbędzie się w godzinę po zakończeniu I przetargu.

Zarząd Miasta ogłasza:

- II publiczny przetarg ustny na nieruchomości o przeznaczeniu mieszkalno-usługowym, położoną w K-Koźlu przy ul. Asnyka 1-3.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 251,3 mln zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 23.11.1993 o godz. 12.00 w Kędzierzynie- Koźlu przy ul. Piastowskiej 15 - pokój nr 17, I piętro.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie 5 % wadium ceny nieruchomości w dniu 22.11.1993 r. w Kasie Urzędu Miasta przy ul. Piramowicza 32.

- I publiczny przetarg ustny na nieruchomości o przeznaczeniu mieszkalno-usługowym położone w K-Koźlu przy:

ul. Targowej 2 - cena wywoławcza wynosi 144,4 mln zł

ul. Targowej 4 - cena wywoławcza wynosi 244,9 mln zł.

oraz lokal mieszkalny położony w Kędzierzynie- Koźlu przy

ul. Chrobrego 20 - cena wywoławcza wynosi 83,0 mln zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 23.11.1993 r. o godzinie 10.00 w K-Koźlu przy ul. Piastowskiej 15 - pokój nr 17, I piętro.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie 5% wadium ceny nieruchomości w Kasie Urzędu Miasta przy ul. Piramowicza 32

- I publiczny przetarg ustny na nieruchomości położoną przy ul. Harcerskiej w K-Koźlu, składającą się z działek nr 1197/60 i 1197/64 o powierzchni 0.0021 ha, przeznaczoną pod zabudowę garaży.

Cena wywoławcza gruntu wynosi 3 mln zł.

Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 5% ceny nieruchomości w dniu 22.11.1993 r. w Kasie Urzędu Miasta przy ul. Piramowicza 32

Przetarg odbędzie się w dniu 23.11.1993 o godz. 11.00 w K-Koźlu przy ul. Piastowskiej 15 - pokój nr 17, I piętro.

WSZELKICH INFORMACJI UDZIELA WYDZIAŁ
GEODEZJI I GOSPODARKI GRUNTAMI URZĘDU MIASTA W
KĘDZIERZYNIE- KOŹLU PRZY UL. PIASTOWSKIEJ 15, POKÓJ
NR 9, TEL. 231-41

SPORT C.D.

ANIA MISTRZEM POLSKI

Anna Żarska (Tenisowy Klub Sportowy) zdobyła tytuł Mistrzyni Polski w grze pojedynczej do lat szesnastu. Jest to już drugi tytuł mistrzowski tej zawodniczki. (Posiada mistrzostwo Polski do lat dwunastu). Ostatnio dorzuciła do swojej powiększającej się kolekcji tytuł Mistrzyni Polski do lat czteremastu w grze podwójnej (wraz z Kasią Strączy z Krakowa) Ania ma czternaście lat i gra w tenisa od lat sześciu. Jej trenerem jest ojciec- Mieczysław Żarski. Panna Anna jest reprezentantką Polski a także kadry nadziei na Igrzyska Olimpijskie Sydney 2000. Młodszy brat Ani również gra w tenisa. Na zakończonych niedawno Mistrzostwach Polski do lat dwunastu zdobył brązowy medal. Powtórzył tym samym wynik z ubiegłego roku.

MAŁE BIEGANIE W ŁODZI

10.10.1993r. w Łodzi odbył się Mały Memoriał Janusza Kusocińskiego. Brali w nim udział zawodnicy z kędzierzyńsko-kozielskich szkół. Ewa Sikorska (SP 19) zdobyła VII miejsce w biegu na 600 m, a Tomasz Banaszkiewicz (ZSŻŚ) był czwarty w biegu na 300 m, był czwarty w biegu na 300 m. Trenerem młodych lekkoatletów jest J. Bułkowski.

BIEGI PRZEŁAJOWE

Reprezentanci I Liceum Ogólnokształcącego w Koźlu zajęli czołowe lokaty w Finale Wojewódzkim SZS w Biegach Przełajowych:

Chłopcy I miejsce i tytuł Mistrzów Województwa. Dziewczeta IV miejsce w województwie. Opiekunem jest Zbigniew Urych.

NOWY REKORD TRASY

W VIII Maratonie Odrzańskim, który odbył się 24.10. wystartowało 169 zawodników w tym 10 pań i 4 gości z zagranicy. Najstarszym zawodnikiem był Julian Jaremiczym (73 lata), najmłodszym Krzysztof Kretek (18 lat). Trasa Maratonu liczyła łącznie 42 km 195 m. Pierwszymi na mecie byli: Kategoria generalna OPEN: 1. Piotr Sękowski (Ciechanów - 2.21,04 godz.) - nowy rekord trasy, 2. Roman Kaźmierowski (Ostrów Wlkp. - 2.21,07, 3. Andrzej Wardaczka (Ostrów Mazowiecki - 2.24,50). Kobiety klasyfikacja generalna: 1. Mirella Zięcina (Kraków - 2.46,11) - nowy rekord trasy, 2. Anna Krzak (Kraków - 3.03,58), 3. Elżbieta Woszczek (Olkusz - 3.07,44). Najlepsi zawodnicy z Kędzierzyna- Koźla to Wanda Pawlak i Mieczysław Majer.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim, którzy okazali pomoc w organizacji Maratonu.

Trzymajmy kciuki

Polski Związek Pływacki zakwalifikował naszą pływaczkę Magdalenę Kupiec do uczestnictwa w I Pływackich Mistrzostwach Świata, które odbędą się w Palma de Majorca. Trenerką Magdy jest Jolanta Kocjan.

SPORT SERWUS

MEDALE BIEGACZY

Około 400 zawodników wystartowało w tegorocznych, siódmym już Mistrzostwach Polski Weteranów, a jednocześnie XII Biegu Warciańskim w Kole. Reprezentanci Kędzierzyna- Koźła na dystansie 10 km spisali się znakomicie. Wśród kobiet zwyciężyła WANDA PAWLAK- zdobywając tym samym tytuł Mistrzyni Polski. Drugi w kategorii do 40 lat był Mieczysław Majer, a powyżej 45 roku życia brązowy medal wywalczył Tadeusz Rojewski.

SUKCESY ZAPASNIKÓW

Bardzo dobrze wypadli na rozegranych w Namysłowie zawodach zapasniczych o Puchar Okręgowego Związku Zapasniczego młodzi zawodnicy CHEMIKA. W kategorii kadetów Andrzej Gil w wadze do 55 kg. zdobył złoty medal, Sebastian Zolich (waga 66 kg) był drugi, Mariusz Orłowski (68 kg) także zajął drugą pozycję. Sebastian Maciejewski (70 kg) i Dariusz Onaszkiwicz (55 kg) przywieźli brązowe medale. Wśród młodzieżowców Grzegorz Orłowski (74kg) był czwarty, to samo miejsce zajął Dariusz Paszek (51 kg), natomiast piąty był Andrzej Struś. Miłosz Mazur w kategorii dzieci wywalczył srebrny brąz. Trenerem Chemików jest Marian Balon.

CHEMIK LIDEREM

Trzy kolejki spotkań mają za sobą siatkarze Chemika występujący w serii B I ligi. Grają jak na razie bez zarzutu wygrywając wszystkie mecze. Po ostatnich udanych grach przeciwko Chemikowi Bydgoszcz na swoim parkiecie (3:0 i 3:1) nasi siatkarze objęli prowadzenie w lidze. Podopieczni trenerów Milewskiego i Biolika prezentują się kibicom w składzie: Szpak, Dembończyk, Baranowski, Mienculewicz, Szarek, Rudnicki, Lach, Woliński, Podolak, Harupa, Wójcik i Makarski.

LIGI FUTBOLOWE

Coraz lepiej grają piłkarze Chemika na arenach ligi międzywojewódzkiej. W rozegranym na swoim stadionie meczu z Beskidem Andrychów zaaplikowali gościom cztery gole, nie tracąc przy tym żadnego. Skutecznie dla Chemików strzelali: Andrzej Pakuła, Zbigniew Matyjasek, Jerzy Gąsior i Jarosław Niciejewski. Trenowani przez Zygryfda Blauta gospodarze zagrali w ustawieniu: Mikolaszek- Stolarewski, Gąsior, R. Stobrawe, Niciejewski, Dziewulski, Reczuch, A. Stobrawe, Matyjasek, A. Pakuła, M. Pakuła (Wieczorek). Po tym zwycięstwie Chemik

awansował na dziewiąte miejsce, mając na koncie 13 punktów oraz 21 strzelonych goli. Futbolistów Odry Koźle i Górnika Kłodnica w lidze wojewódzkiej grają ze zmiennym szczęściem. Dobrą grę i zwycięstwa przeplatają przegranymi. W 11 kolejce koźlanie nieoczekiwanie stracili punkt w Głogówku z przedostatnią w tabeli Fortuną po remisie 1:1. Aktualnie Odra jest na czwartej pozycji z 16 punktami. Nie powiodło się natomiast Górnikowi na własnej murawie w potyczce z liderem "okręgówki" Polonią Nysa. Kłodniczanie po nie najlepszej grze ulegli 0:2 i znaleźli się w niebezpiecznej strefie spadkowej na jedenastym miejscu z 10 zdobytymi "oczkami".

EKSPRESOWY SZACH - MAT

Zakończył się turniej w szachach szybkich (aktywnych) zorganizowany przez kędzierzyńsko-kozielski Klub Szachowy "Szach". W turnieju wzięło udział osiemnastu zawodników. Pierwsze miejsce zdecydowanie zajął szesnastolatek z "Górnika" Zabrze (16,5 pkt.). Zaraz za nim uplasowali się kolejno: Roman Pietruczuk - KKS "Szach" - 14,5 pkt. Stefan Kowalski - KKS "Szach" - 13,5 pkt. Andrzej Klimiec - KKS "Szach" - 13,0 pkt. Ryszard Smarzewski "Ruch" Zdzeszowice - 12,5 pkt.

Kolejny turniej, tym razem o mistrzostwo Kędzierzyna- Koźła rozpoczął się 4 XI w SDK "Chemik" przy ul. 9 Maja o godz. 17.00.

SPARTA STRZELA PAN BÓG KULE NOSI

24.10.93 na strzelnicy sportowej K.S.LOK "Sparta" rozpoczęła się kolejna edycja ligi strzeleckiej Kędzierzyna- Koźła. Udział w lidze biorą czteroosobowe drużyny chłopców i dziewcząt ze szkół średnich i podstawowych. Zawody w broni pneumatycznej skończą się w listopadzie. Nagrody dla najlepszych ufundował Wydział Oświaty, Kultury i Sportu U.M. Wszystkie informacje można uzyskać w siedzibie Klubu (ZSch Stawiećce) u kierownika Andrzeja Starostki.

RAKIETOWE MANEWRY

W dniach 11-12.09.93, oraz 18-19.09.93 Tenisowy Klub Sportowy w Kędzierzynie- Koźlu zorganizował piątą z kolei turniej tenisowy dla chłopców do lat 14, oraz otwarty turniej dla seniorów. Udział w obu turniejach wzięli zawodnicy z Raciborza, Nysy, Brzegu, Opola, Kędzierzyna- Koźła, Bohumina (Czechy), Lwowa (Ukraina).

Zwycięzcą pierwszego z nich- Turnieju chłopców został reprezentant Polski Jędrzej Źarski (TKS Kędzierzyn- Koźle), który pokonał w finale Romana Damka (Sokol Bohumin) 7/5, 6/4. Jest to duży sukces zważywszy, iż w poprzednich czterech turniejach zwyciężali zawodnicy z Czechosłowacji. Trzecie i czwarte miejsce zajęli Jirzi Resler (Sokol Bohumin) i Łukasz Grzegorek (Polonia Nysa) - Mistrz Polski do lat 12 za 1992 r. W grze podwójnej zwyciężyli Damek- Resler (Sokol Bohumin) pokonując w finale parę Źarski- Lichosik z TKS Kędzierzyn- Koźle. Trzecie i czwarte miejsce zajęli Kral- Kubatko (Sokol- Bohumin), oraz Grzegorek- Gromu z Poloni Nysa.

W turnieju pocieszenia zwyciężył Dariusz Jermoliński (TKS) pokonując w finale Pawła Machynię (TKS). Każdy z uczestników otrzymał upominek a zwycięzcy nagrody rzeczowe i dyplomy. Fundatorami nagród byli: Wydział Oświaty Kultury i Sportu, Zakłady Azotowe "Kędzierzyn", Firma "Kominek", osoby prywatne, Radio Park FM oraz Tenisowy Klub Sportowy z Kędzierzyna- Koźła.

W turnieju Seniorów zwyciężył reprezentant Ukrainy Jurij Iliczow, pokonując po dramatycznym, trzygodzinnym meczu Dawida Klenka (Sokol Bohumin) 7/6, 4/6, 6/2. Trzecie i czwarte miejsce zajęli Roman Zapart i Mieczysław Źarski (TKS). W grze podwójnej zwyciężyli Jurij Iliczow- Roman Zapart pokonując parę Klenk- Halla (Sokol Bohumin) 6/0, 6/3. Trzecie miejsce zajęli Szymański- Koczwański (Opole), a czwarte Parfanowicz- Rosochacki (TKS, Piast Brzeg). Tak więc piątą, jubileuszowe spotkanie z tenisem na naszych kortach mamy za sobą. Już dzisiaj zapraszamy na VI turniej w przyszłym roku.

Z kortów informowała Danuta Sikora

SERWUS MIEJSKI SERWIS INFORMACYJNY KĘDZIERZYNA - KOŹLA

Wydawca: Wydział Oświaty, Kultury i Rekreacji
URZĘDU MIASTA tel. 212-28

Opracowanie całości: Piotr Gabrysz

Współpraca: Ryszard Pacult (historia), Zbigniew Tokarski (sport),
Bank Pekao S.A. (business serwus), Mariolla Motyl (skład IBM PC)

Listy: URZĄD MIASTA, Wydział Oświaty, Kultury i Rekreacji,
Kędzierzyn - Koźle ul. Piramowicza 32.

